

För dig som går ut gymnasiet 2010–2013

(Gäller även dig som får ett slutbetyg senare.)

För att kunna antas till en högskoleutbildning måste du ha vissa förkunskaper. Detta kallas behörighet. Behörighet består av grundläggande behörighet och särskild behörighet. Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma oavsett till vilken utbildning du söker. Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Grundläggande behörighet för högskolestudier

För att uppfylla kraven för grundläggande behörighet krävs att du har ett slutbetyg från ett fullständigt program. Det krävs dessutom att du har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng samt att du har lägst betyget Godkänt i Svenska/Svenska som andraspråk A och B, Engelska A och Matematik A.

Särskild behörighet – områdesbehörigheter

Kraven för särskild behörighet anges i områdesbehörigheter. En områdesbehörighet består av behörighetskurser och områdeskurser. Områdeskurser är gymnasiekurser som anses vara särskilt värdefulla för en viss högskoleutbildning. De krävs inte för behörighet, utan utgör en fördjupning eller specialisering som är relevant för den utbildning du vill läsa. Vilken områdesbehörighet som gäller till respektive utbildning hittar du på Antagning.se och på studera.nu. Lägsta betygskrav är Godkänt om inget annat uttrycks vid respektive utbildning.

Ditt meritvärde

Om du uppfyller kraven för behörighet kommer dina betyg att värderas och ett meritvärde räknas fram. Ditt meritvärde utgörs av det så kallade jämförelsetalet tillsammans med eventuella meritpoäng. Kompletterande betyg kan påverka ditt jämförelsetal. Så här räknas meritvärdet fram:

- Betygen i samtliga kurser som ingår i det fullständiga programmet räknas med. Detta innebär att betyget i Idrott och hälsa också ingår i beräkningen av ditt meritvärde.
- Om du har kurser som ger meritpoäng räknas de med i ditt meritvärde (läs mer om meritpoäng nedan).
- Betyg i utökad kurs kan ge meritpoäng men räknas bara med i jämförelsetalet om kursen krävs för behörighet.
- Du kan komplettera för behörighet med betyg i kurser som inte ingår i slutbetyget. Betyget räknas med i jämförelsetalet och kan både höja eller sänka meritvärdet.
- Om du kompletterar med kurser för att få meritpoäng räknas inte betyget med i jämförelsetalet.
- Du kan även ersätta ett betyg i en kurs som ingår i slutbetyget med ett nytt högre betyg.

Om du söker till fler utbildningar som inte har samma behörighetskrav kan ditt meritvärde bli olika för de olika utbildningarna.

Meritpoäng

Oavsett till vilken utbildning du söker kan du få meritpoäng för vissa kurser i moderna språk, engelska och matematik. Du kan även få meritpoäng för områdeskurser. Du kan få maximalt 2,5 meritpoäng. Meritpoäng kan dock aldrig ges för kurser som ger behörighet. För att veta vilka områdeskurser som ger meritpoäng för en viss utbildning, måste du veta vilken områdesbehörighet som gäller för just den utbildningen. För att få meritpoäng krävs att du har lägst betyget Godkänt i kursen. Högre betyg ger inte mer poäng. Basårsstudier och studier på folkhögskola kan ge behörighet, men inte meritpoäng.

Meritpoäng för moderna språk – max 1,5 poäng

Språk 1

- Steg 3 ger 0,5 meritpoäng. Om steg 3 är ett behörighetskrav ges ingen meritpoäng, men istället ges 1,0 meritpoäng för steg 4.
- Steg 4 ger 0,5 meritpoäng.
- Steg 5 ger 0,5 meritpoäng.

Språk 2

- Lägst steg 2 ger 0,5 meritpoäng om sökande redan har 1,0 poäng från Språk 1.

Om du har lägst godkänt i steg 4 så får du 1,0 poäng även om du inte har betyg i steg 3. Om du har lägst Godkänt i steg 5, steg 6 eller steg 7 får du 1,5 poäng även om du inte har betyg i steg 3 och 4. Om du får 1,5 meritpoäng för Språk 1 har du alltså uppnått maxpoäng för moderna språk. Med moderna språk menas inte svenska eller svenska som andraspråk, inte heller modersmål/hemspråk eller engelska.

VERKET för HÖGSKOLESERVICE

Meritpoäng för **engelska** – max 1,0 poäng

- Kurs B ger 0,5 meritpoäng, dock inte om kursen är ett behörighetskrav.
- Kurs C ger 0,5 meritpoäng.

Om du har lägst godkänt i Engelska C får du 1,0 meritpoäng även om du inte har betyg i Engelska B, utom om Engelska B krävs för behörighet.

Meritpoäng för **matematik** – max 1,0 poäng

Har du betyg i en kurs som ligger en nivå över behörighetskravet får du 0,5 meritpoäng.

Skiljer det två eller fler nivåer mellan behörighetskravet och det betyg du har får du 1,0 meritpoäng.

Exempel: Till en utbildning krävs Matematik C. Du har läst och fått betyg i Matematik E (= två nivåer över C) och får då 1,0 meritpoäng, vilket är maxpoäng för matematik.

Meritpoäng för **områdeskurser** – max 1,0 poäng

- En områdeskurs som omfattar minst 100 poäng ger 0,5 meritpoäng.
- En områdeskurs på 50 poäng ger 0,25 poäng.

För att få 1,0 meritpoäng krävs antingen:

- två kurser om 100 gymnasiepoäng eller
- en kurs om 100 gymnasiepoäng + två kurser om 50 gymnasiepoäng.

Så här räknar du ut ditt jämförelsetal och ditt meritvärde

1. Först ges dina betyg dessa siffervärden:
Icke godkänt: 0
Godkänt: 10
Väl godkänt: 15
Mycket väl godkänt: 20
2. Siffervärdet för varje betyg multipliceras sedan med kursens omfattning i poäng. Exempelvis Väl godkänt i en kurs som omfattar 100 gymnasiepoäng ger $15 \times 100 = 1\,500$. På detta sätt räknas betygsvärdet fram för varje kurs.
3. Samtliga betygsvärden läggs ihop. Summan blir ett värde i storleksordningen 25 000 till 50 000.
4. Det här sammanlagda betygsvärdet delas med den totala poängsumman för de betygsatta kurser (IG, G, VG, MVG)

som ingår i ditt slutbetyg. Det tal du då får fram, det s.k. jämförelsetalet, är maximalt 20,00. Det avrundas till två decimaler.

5. För att få fram jämförelsetalet ska du också räkna med de kompletteringar du gjort för behörighet och utbyte.
6. Till jämförelsetalet läggs sedan eventuella meritpoäng. Jämförelsetal plus meritpoäng ger ditt meritvärde. Ditt meritvärde kan max bli 22,5.

Urval

Det är inte säkert att det finns tillräckligt med platser till alla som söker en viss utbildning. Då görs ett urval bland de sökande som är behöriga. Det finns betygsurval och provurval. Även s.k. alternativt urval kan förekomma, dvs. ett urval som baseras på andra meriter än betyg och högskoleprovsresultat.

Betygsurvalet består av dessa fyra grupper:

- Grupp I** gymnasiebetyg – utan kompletteringar
- Grupp II** gymnasiebetyg – med kompletteringar
- Grupp III** utländska gymnasiebetyg (avskaffas till h.t. 2012)
- Grupp IV** folkhögskoleomdöme

Platserna fördelas mellan urvalsgrupperna i tre steg. I det första steget behandlas grupp I och grupp II som en mängd och därefter fördelas platserna proportionellt i förhållande till antalet behöriga sökande i de olika mängderna (alltså grupp I+II, grupp III respektive grupp IV). Sedan platserna fördelas i de olika mängderna ska platserna i grupp I och grupp II fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i dessa två grupper. I det tredje och sista steget minskas antalet platser i grupp II med en tredjedel. De platserna flyttas till grupp I. Du som höjt ditt meritvärde (konkurrenskompletterat) med ett nytt betyg i en kurs eller med en kurs som ger meritpoäng, konkurrerar både i grupp I och grupp II (i grupp I med ditt ursprungliga meritvärde och i grupp II med ditt nya meritvärde).

Högskoleprovet – en andra chans

Om du har gjort högskoleprovet placeras du i ytterligare en urvalsgrupp (provurvalet) när du söker en utbildning som du är behörig till. Normalt tillsätts minst en tredjedel av platserna på grundval av betyg och minst en tredjedel av platserna på grundval av högskoleprovsresultat. Läs mer om högskoleprovet på Antagning.se och på studera.nu. ■

